

Notitie Overzicht werkzaamheden Noodmaatregelen MKB en vervolgvorstel 7-07-'20 "Aanpak en instrumenten i.v.m. Coronacrisis voor MKB"

Hieronder gaan we in op:

- de werkwijze de afgelopen periode
- de maatregelen en instrumenten
- vervolgvorstes/aanpak

Aanpak: Bestuurlijke Taakgroep Economie Zeeland i.v.m. Coronacrisis

Aanleiding:

- Ontstaan door coronacrisis vanuit Provincie, gemeenten en bedrijfsleven
- N.a.v. intelligente lockdown en 1e pakket landelijke steunmaatregelen op 17 maart 2020

Doel:

- Signaleren van knelpunten
- Uitzetten acties om ondernemers te faciliteren
- Zeeuwse afstemming
- Gezamenlijke aanpak corona

Werkwijze:

- Bestuurlijke Taakgroep Economie (BTG), voorheen genoemd BO Noodmaatregelen MKB heeft vanaf 17 maart t/m 1 juli wekelijks overleg gehad: voorheen twee keer per week
- Overleg bestaat uit de volgende partijen: Provincie Zeeland, Economic Board, VNO-NCW Brabant Zeeland, Impuls Zeeland, ZLTO, Arbeidsmarktregio en Gemeente.
- Input vanuit de gemeenten werd wekelijks opgehaald bij de bedrijfscontactfunctionarissen en input van de provincie intern bij diverse collega's. Daarnaast is er vanuit de provincie samen met Impuls wekelijks contact met EZK, waarbij relevante zaken ingebracht worden in de Bestuurlijke Taakgroep. Acties worden ambtelijk opgevolgd.
- De Portefeuillehouders Economie ontvangen wekelijks een update en er hebben een drietal bijpraatsessies plaatsgevonden. Terugkoppeling zal vanaf september plaatsvinden via het nieuwe thema-overleg OZO Taakgroep economie en toerisme.
- BTG via de burgemeester afstemming met het OZO overleg economische zaken en toerisme.
- Afstemmingsoverleg Taakgroepen & Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) voor opstellen plan nazorg- en herstelfase n.a.v. Coronacrisis (plan is inmiddels gereed).

Activiteiten en aandachtspunten heden en toekomst:

- Coronamonitor Zeeland (is vanaf 17 maart wekelijks uitgebracht).
- Brainstormsessies m.b.t. Post Corona (3 sessies geweest samen met Economic Board)
- Onderzoek economische impact corona op Zeeuwse binnensteden en vervolgvorstes
- Verdieping onderzoek Panteia economische impact 10 sectoren naar Zeeuwse situatie
- Provincie faciliteert extra steunmaatregelen voor Zeeland: € 2 mln. beschikbaar voor o.a.:
  - SOS-programma (Dockwize) om Zeeuwse MKB te helpen met expertteams
  - Zeeland Financial Matching: voucherregeling uitgebreid
  - Maatregelen voor Toerisme en Cultuur
  - Daarnaast: Impuls: COL faciliteit: (overbruggingskrediet)
- Opstellen aanpak heroriëntatie Arbeidsmarkt
- Grensoverschrijdende knelpunten en aanpak samen met VRZ
- Gezamenlijke afstemming terugbetalingstermijn uitgestelde gem. belastingen en heffingen

- Borgen onderdelen via o.a. OZO Taakgroep Economie en toerisme, Economic Board e.a. via periodiek overleg en agendering van de diverse vervolgacties.

Maatregelen en instrumentarium i.v.m. Corona crisis

Gevolgen voor Zeeland:

Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft onderzoeksbureau Panteia een doorrekening gemaakt van de economische effecten op de verschillende sectoren, met een onderverdeling naar regio's. Binnen Nederland is Zeeland één van de vier provincies die het zwaarst wordt getroffen in de ontwikkeling van de economische groei, vanwege het relatief grote aandeel van de industrie. De Nederlandse industrie is sterk geïnternationaliseerd en daardoor gevoelig voor verstoringen in de wereldeconomie. Andere sectoren die in Zeeland ook zwaar getroffen worden zijn het MKB, detailhandel, toerisme (Vrijetijdssector) en cultuur. Teruglopende omzetten, waarbij kostenniveaus nagenoeg gelijk blijven, trekken een zware wissel op de ondernemingen.

Onderzoeksbureau Panteia verwacht voor 2020 een krimp van de Zeeuwse economie van 7,5%. Dat is iets negatiever dan de Rabobank, die uitkomt op een krimp van 6,0% tot 6,3% voor Zeeland en daarmee ook net boven de meest recente landelijke prognose van het CPB ligt. De meerjarige ontwikkelingen zijn nog ongewis, omdat die met name afhangen van de mate waarin de 'lockdown' teruggeschroefd kan worden, of dat zich een tweede uitbraak van het virus voordoet waardoor maatregelen sterk aangescherpt moeten worden.

Noodpakket van het Rijk

Het noodpakket van het Rijk biedt ondernemers verlichting, door het (gedeeltelijk) vergoeden van salariskosten en vaste lasten. Inmiddels zijn de 'lockdown' maatregelen teruggeschroefd, zodat het maatschappelijk leven zich herpakt en het economisch verkeer weer op gang komt. Dit is een belangrijke stap voor met name de detailhandel en horeca. Op basis van CBS gegevens is nog geen tendens waar te nemen dat het aantal faillissementen ten opzichte van een jaar eerder fors toeneemt. Dat geeft de indicatie dat de maatregelen die het Rijk neemt om bedrijven te ondersteunen daadwerkelijk impact maken. Uiteindelijk zal pas op langere termijn duidelijk zijn wat de daadwerkelijke effecten zijn.

COL faciliteit

Uitgevoerd door Impuls Zeeland. De zogenaamde Corona-Overbruggingslening (COL) is een overbruggingskrediet gericht op startups en scale-ups en vanaf 29 april beschikbaar. Met een tweede tranche is het budget verhoogd naar 200 miljoen euro. De eerste tranche (€ 1,8 miljoen voor Zeeland) is volledig beschikt. Voor de tweede tranche heeft het Rijk Zeeland opnieuw € 1,8 miljoen euro beschikbaar gesteld. Ook deze tranche wordt op korte termijn volledig beschikt. Van de 19 ontvangen aanvragen zijn twaalf aanvragen zijn goedgekeurd, vier afgewezen en drie aanvragen nog onderhanden.

Opvolging/monitoring: Impuls

Provincie: 2 miljoen voor noodmaatregelen

Naast de generieke maatregelen van het Rijk vinden wij het belangrijk om het 'brede' MKB in Zeeland directe ondersteuning te bieden. In de voorjaarsnota heeft PS daarom € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor het dempen van de impact van de gevolgen van het coronavirus op de Zeeuwse Economie en werkgelegenheid.

Zeeland Financial Matching: bestaande subsidieregeling ophogen door aanvullend € 316.500 toe te kennen aan Impuls Zeeland (ROM)

Zeeland Financial Matching (Zeeland FM) is een bestaand voucherprogramma dat uitgevoerd wordt door Impuls Zeeland met het doel om ondernemers te helpen bij het realiseren van financiering. De hulp van een financieel specialist kan een belangrijke rol spelen bij het verkrijgen van een financiering. Afhankelijk van de financieringsbehoefte vergoed Zeeland FM 50% van deze kosten tot een maximum van € 5.000. Als financiering is opgehaald, geldt een terugbetalingsregeling. De terugontvangen middelen worden ingezet om andere Zeeuwse ondernemers te helpen. Tevens zetten we deze regeling in om vouchers te verstrekken aan ondernemers die dit moment aangrijpen om hun innovatievermogen te versterken en daarvoor moeten investeren of een adviseur inschakelen. De bredere openstelling van de financieringsvouchers is een groot succes, sinds de gehele projectperiode zijn 71 voucher toegekend, waarvan sinds verruiming medio maart 31 vouchers zijn toegekend. Daarnaast zijn er 16 Innovatievermogen vouchers verstrekt sinds 1 mei 2020.

Extra: Uitbreiding van Zeeland Financial Matching om aanvullend € 100.000 beschikbaar te stellen: voor vier vouchers voor ondernemers met meer dan 100 medewerkers die een uitgebreider organisatieadvies nodig hebben dan waar nu met de Zeeland FM vouchers in kan worden voorzien.

Opvolging/monitoring: Impuls i.o.m. Provincie (Leon Verlinde)

SOS programma Dockwize:€ 350.000 beschikbaar stellen aan Dockwize (innovatiehub) ten behoeve van deze nieuwe regeling.

Dit is een intensief programma van Dockwize, waarin expertteams ondernemers helpen de gevolgen van de coronacrisis te 'ontworstelen'. Door gezamenlijk ideeën te genereren voor het optimaliseren van omzetstromen, onnodige kosten te reduceren en dit te vertalen in een herzien businessmodel met een korte- en lange termijn actieplan, met als doel om resultaten te borgen. Het programma is zo ingericht dat de ondersteuning maximaal schaalbaar is om zoveel mogelijk ondernemers daadwerkelijk in korte tijd te kunnen ondersteunen. De opzet is mede mogelijk gemaakt in samenwerking met Impuls, Rabobank, ING en ABN Amro en verzekeraars ZLM en De Zeeuwse. Het programma werd al vanaf de lancering een succes, met 145 ondernemers die zich bij Dockwize hebben gemeld. Een recente voortgangsrapportage is bijgevoegd.

Opvolging/monitoring: met Dockwize en Impuls evalueren we (Provincie Leon Verlinde) de inzet van onder andere SOS Dockwize. We bezien op welke manier deze inzet een vervolg kan krijgen met name als bedrijven bijvoorbeeld leningen moeten gaan terug betalen en wellicht opnieuw in problemen komen.

De resterende € 1,3 miljoen zetten we als volgt in:

1. Recreatie en Toerisme: Hiervoor stellen we € 300.000 beschikbaar;

Met Impuls Zeeland zetten we een voucherregeling voor de toeristische sector op voor meervoudige planontwikkelingen. We koppelen deze voucher aan onze meervoudige doelstellingen voor innovatie, energietransitie, leefbaarheid en waar mogelijk klimaatadaptatie. Toelichting:

Doelstelling van ons beleid is een vitale toeristische sector. Zonder investeringen gaat de vitaliteit achteruit. Vanaf maart zijn de inkomsten in de toeristische sector fors teruggelopen en leidt - ondanks een voorzichtig herstel in de maanden mei en juni - tot liquiditeitsproblemen. Op verzoek van diverse recreatieondernemers zijn we samen met Impuls Zeeland in overleg gegaan over een voorstel voor stimulering van integrale planontwikkeling. Door het missen van inkomen en de druk op de liquiditeit van de toeristische bedrijven worden investeringen in planvorming stilgelegd. Planvorming is juist zo belangrijk omdat het niet alleen de eerste stap is in het vernieuwen van het bedrijf, maar ook omdat op basis van goede plannen financiering bij de bank kan worden aangevraagd. Daarom ligt het voorstel voor om 10 vouchers van € 25.000 beschikbaar te stellen voor inhuur externe expertise/ adviseurs ten behoeve van planvorming. De aanvraag bestaat uit een subsidie voor de vouchers (€ 250.000) en een opdracht voor quasi-inbesteding voor de begeleiding a

€ 50.000,-. Met goede plannen kan vervolgens financiering worden aangevraagd bij banken. Daarnaast onderzoeken we of het Fonds Verblijfsrecreatie Zeeland voor de gehele toeristische sector beschikbaar kan komen.

Vervolgactie: door provincie (contactpersoon: Madeline Buining) en Impuls

2. Hersteloffensief: € 50.000 beschikbaar stellen

Voor de ondersteuning het hersteloffensief voor de toeristische ondernemers wordt een toolkit samengesteld met daarin onder andere een online bannerset, waarmee ondernemers hun gasten kunnen verwelkomen en te kunnen enthousiasmeren voor al het moois dat Zeeland te bieden heeft. Hiervoor stellen we € 50.000 beschikbaar.

Vervolgacties: Kernteam Hersteloffensief (Kenniscentrum KustToerisme, Zeeuwse Gemeenten, VVV Zeeland, Provincie: contactpersoon: Wanda Muller) .

3. Cultuur: bijdragen € 300.000 bij aan de vorming van een Zeeuws stimuleringsfonds Cultuur

Een sterk en gevarieerde cultuursector versterkt de positie van Zeeland als bestemming voor toeristen en is tevens een belangrijke vestigingsfactor voor huidige en nieuwe inwoners, studenten en bedrijven. Daarnaast biedt cultuur, en zeker ook evenementen, levendigheid en draagt in belangrijke mate bij aan verblijfsklimaat en leefbaarheid. Ook is het een katalysator voor de Zeeuwse en met name ook stedelijke - economie en dienstverlenende sectoren als detailhandel, horeca en toerisme. Vanwege de bijdrage van de cultuursector aan het verblijfs- en vestigingsklimaat en daarmee de Zeeuwse economie dragen we € 300.000 bij aan de vorming van een Zeeuws stimuleringsfonds Cultuur.

Vervolgacties: Provincie stimuleringsfonds (contactpersoon: Jules Hinssen) i.o.m. Rijk, gemeenten en bedrijfsleven en cultuursector

4. Detailhandel en Horeca, toekomst Zeeuwse binnensteden: korte en langere termijn maatregelen voor de sector € 200.000 beschikbaar stellen;

Vanuit de bestuurlijke taakgroep economie is in overleg met gemeenten en ondernemersverenigingen, onderzoek gedaan naar de impact van de coronacrisis voor de detailhandel en horeca in acht Zeeuwse steden. Daarnaast is het eerder genoemde rapport van Panteia beschikbaar, waarin op basis van diverse scenario's de impact van corona op de verschillende regio's is uitgewerkt. Op basis van deze gegevens werken we zowel korte als langere termijn maatregelen uit voor de sector, waarvoor we € 200.000 beschikbaar stellen;

Hierbij leggen we ook de relatie met de toekomst van de Zeeuwse binnensteden en het IPO-Taskforce Herstelplan Regionale Economie; samenwerkingsmodellen en financieringen voor gebiedsontwikkeling (PPS constructies, ontwikkeling binnensteden)

Op Korte termijn: faciliteren van ondernemers om de economische schade te beperken door landelijke en regionale regelingen. Sessie organiseren om de ondernemer te inspireren met betrekking tot de 1,5 meter samenleving.

Lange termijn: ruimtelijk-economische effecten en toewerken naar de toekomstbestendige binnensteden. Uitdagingen op dit vlak waren er al ook voor Corona, alleen is door de crisis uitvergroott en noodzaak is groter geworden. Transformatieopgave vraagt om een gezamenlijke aanpak tussen overheden en bedrijfsleven. Daar is een plan voor nodig en inzicht in welke instrumenten ingezet kunnen worden om daadwerkelijk gezamenlijk aan de slag te gaan.

Vervolgacties: Provincie (Peter Michielsen, Peter van Vooren) gemeenten (Tatiana Booij en terugkoppeling in Taakgroep Economie en toerisme van OZO), bedrijfsleven

5. MKB-deal van het Rijk: We stellen voor de periode van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2022 € 200.000 beschikbaar voor cofinanciering op deze regeling;

Het programma MKB-deals van het Ministerie van EZK ondersteunt en co-financiert de kennisdeling en opschaling van sterke regionale projecten en initiatieven gericht op het brede MKB. Met diverse (kennis- en innovatie)netwerken, Impuls en Dockwize wordt op dit moment overleg gepleegd, dat

gericht is om groei en innovatie te realiseren bij het gevestigde MKB, bij te dragen aan ontwikkeling van (personele) skills en netwerk building. De (informatie)technologie kan op verschillende manieren helpen de post-corona economie op gang te brengen en vereist tevens investeringen in menselijk kapitaal. We stellen voor de periode van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2022 € 200.000 beschikbaar voor cofinanciering op deze regeling.

Vervolgacties: Provincie (contactpersoon Leon Verlinde), Impuls en gemeenten (terugkoppeling in Taakgroep Economie en toerisme van OZO)

6. Arbeidsmarkt: notitie heroriëntatie arbeidsmarkt

In het licht van de crisis is een verkenning over een heroriëntatie op de Zeeuwse arbeidsmarkt uitgevoerd. Om daarop vervolmaatregelen voor de langere termijn te kunnen implementeren, zoals (om)scholing, begeleiding van stagiaires, cross sectorale samenwerking en –uitwisseling, stellen we € 150.000 beschikbaar;

Vervolgacties: via het Aanvalsteam (Margriet van Groeningen) en Arbeidsmarktregio (René Boone)

- Toelichting:

Ondanks de maatregelen van het Rijk om salariskosten te compenseren en daarmee de werkgelegenheid te behouden, neemt het aantal aanvragen voor WW uitkeringen toe. Zo bedroeg in Zeeland het aantal WW uitkeringen in april ongeveer 5.100. Dat is 1.100 meer dan twee maanden daarvoor. Tezamen met de provincies Noord-Brabant en Limburg, de arbeidsmarktregio's uit die provincies en het Economisch Netwerk Zuid-Nederland (EN Zuid) hebben wij Panteia een onderzoek laten uitvoeren naar de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Daaruit blijkt dit jaar een sterke daling van het aantal arbeidsplaatsen ten opzichte van vorig jaar en waarbij deze daling zich de komende jaren ook niet geheel herstelt, omdat factoren als vergrijzing en economisch herstel hierin een belangrijke rol spelen. Desondanks blijkt ook dat het aantal openstaande vacatures hoog blijft, waaruit ook blijkt dat er sprake is van mismatch op de arbeidsmarkt. Ten opzichte van de overige regio's behoort Zeeland, ondanks dat ook hier een stijging van 2% te onderkennen is, bij de regio's waar het percentage niet-werkzame beroepsbevolking het laagst is. De laatste CPB ramingen schetsen overigens al een negatiever scenario voor de nationale ontwikkeling van de arbeidsmarkt.

Duidelijk is dat vraag en aanbod én de kwalitatieve en kwantitatieve aspecten door de crisis zijn veranderd. Met de hiervoor benoemde middelen uit het 'noodfonds MKB' zetten we acties op om deze knelpunten terug te dringen.

Tezamen met Noord-Brabant en Limburg worden de effecten gevolgd voor jongeren op arbeidsmarkt en maatregelen die dat vergt. Ook treden we in overleg met het Zeeuwse HR netwerk om mee te denken over oplossingen voor de gevolgen van de 1,5 meter maatregelen. Het netwerk heeft een website ingericht waar werknemers terecht kunnen over corona gerelateerde vragen. Ook voert zij een aangepaste campagne uit om eindexamen leerlingen aan Zeeland te binden.

Er zijn nog extra middelen gekomen om aan de knelpunten te werken (o.a. ESF)

Via de 3 pijlers van het Aanvalsplan zullen we de volgende actielijnen verder uitwerken.

Pijler 1: Zoveel mogelijk potentiële Zeeuwse werknemers aan een baan helpen.

Pijler 2: Het ondersteunen van human capital initiatieven.

Pijler 3: Het 'herpositioneren' van Zeeland als regio om goed te leven en werken.

- Ontwikkel en stimuleer zowel vraag- als aanbodgerichte activiteiten (met aandacht voor schuldhulpverlening)

- Verbeter databeheer en ontsluiting Zeeland
- Operationaliseer on hold gezette zaken (24/7 herijking ambities), waaronder versterking werkgeversdienstverlening / aantrekken talent van buiten Zeeland
- Zet specifiek in op verbinding (t.b.v. personeelsuitwisseling) tussen sectoren
- Zet specifiek in op omscholing & zijstroom

7. Huisvesting van tijdelijk buitenlandse werknemers:

Vanwege corona zijn knelpunten ontstaan rondom de huisvesting van tijdelijke (buitenlandse) werknemers. Daarom stellen we € 33.500 beschikbaar om met de gemeenten en werkgevers een gezamenlijke (tijdelijke) aanjager aan te stellen, die vervolgens tezamen met de betrokken stakeholders tot (implementatie van) concrete oplossingen komt. De aanjager de heer J. de Regt is per 2 juli aangesteld.

Vervolgactie: provincie (Merel Toorop / Welmoed Hollemans), gemeenten (terugkoppeling in Taakgroep Economie en toerisme van OZO) en werkgevers

8. Langere termijn: Vervoltraject uitwerken economische scenario's voor Zeeland

Welke gevolgen heeft deze crisis op langere termijn voor verschillende onderdelen van de Zeeuwse economie, van toerisme tot industrie en van logistiek tot landbouw? De ernst van deze gevolgen zijn afhankelijk van de duur van de crisis en het herstelvermogen van samenleving en sectoren. Welke scenario's kunnen hierbij worden voorzien en welke gevolgen zijn te verwachten voor bijvoorbeeld arbeidsmarkt en voor steden en regio's? Hierbij gaat het niet om een cijfermatige doorrekening, maar juist om een kwalitatieve, inhoudelijke analyse van de situatie, de gevolgen en mogelijke handelingsperspectieven.

Om inzicht te krijgen in de handelingsperspectieven van Provincie Zeeland naar aanleiding van de crisis is HZ Kenniscentrum Kusttoerisme gevraagd of het ontwikkelen van scenario's mogelijk is. Het gaat hier niet om cijfermatige scenario's, maar op basis van bestaande (landelijke en Zeeuwse) onderzoeken de Zeeuwse situatie op een kwalitatieve manier te benaderen. O.a. door een peergroep met ondernemers samen te stellen die barometer van het MKB in Zeeland periodiek doorgeven.

Vervolgacties: Provincie (Peter van Vooren) iom gemeenten (Tatiana Booij en terugkoppeling in Taakgroep Economie en toerisme OZO), bedrijfsleven VNO, Economic Board (Strategische Agenda)

9. Vervolgoverleg met sectoren (voorbeeld Bouwend Nederland):

VNO, Provincie, gemeenten (via bedrijfscontactfunctionarissenoverleg e.a)

10. Grensoverschrijdende zaken:

Vervolgacties via bestaande structuren / governance:

Via VRZ, Taskforce, CdK, (ambtelijk provincie Arnoud Guikema) en GIP (Grensinformatie-punt: Ronald de Back)

o.a. Voorbereiding Vlaams Nederlandse top 4 november a.s.

Vlaanderen is uitnodigende partij. In ieder geval zal geagendeerd worden: **crisis aanpak na Corona**; Na zomerreces een GS nota op de agenda. Vlaanderen is voorbereidingen via kabinet MP gestart. We hebben hier een goede informatiepositie. In NL na de zomer middels een interdepartementale ambtelijke werkgroep onder leiding van BUZA.

- bestuurlijke werkgroep Berx/Donner: Eindrapportage grensknelpunten komt na de zomer.

Vervolg Coronamonitor:

Op 9 juli komt de laatste monitor uit voor het vakantiereces. Op 24 augustus verschijnt de volgende. Deze zal waarschijnlijk tweewekelijks uitgebracht worden.

Als provincie sturen we op de nieuwe coronamonitor. Dat wordt een economische monitor, waarin we landelijke cijfers naar Zeeland vertalen en daar Zeeuwse elementen aan toe voegen. Daarnaast zal periodiek gewerkt worden met een soort barometer van de Zeeuwse economie, waar naast gebruik makend van de cijfers en gegevens, de nadruk vooral ligt op het peilen van de temperatuur van de economie bij het Zeeuwse bedrijfsleven. Met een zogenaamde "peergroup" uit het bedrijfsleven zal hieraan deelgenomen worden.

11. Uitstel betaling gemeentelijke belastingen:

Er heeft vanuit de Bestuurlijke Taakgroep Economie wederom een inventarisatie plaatsgevonden zodat er toegewerkt kon worden naar een gezamenlijk advies. In overleg met Sabewa, de

Samenwerking Belastingen Walcheren/ Schouwen-Duiveland en het Waterschap zijn er nieuwe maatregelen getroffen met betrekking tot de aanslagoplegging en invordering van de belastingen. Er is besloten om uitstel van betaling te verlenen tot 1 september. Komende periode wordt bekeken wat het uitstel betekent voor de financiële situatie van Ondernemend Zeeland (korte termijn en op wat langere termijn).

Vervolgactie: waterschap, gemeenten (Tatiana Booi en terugkoppeling in Taakgroep Economie en toerisme van OZO) en Economic Board

Bestaand instrumentarium dat versterkend is of aangepast is ivm de Coronacrisis:

Aanjaagregeling Zeeland: De subsidieregeling Zeeland in Stroomversnelling (ZIS):

Versterking van het vestigingsklimaat is open gegaan op 5 juni 2020 en sluit op 27 november 2020.

Er kan subsidie aangevraagd worden voor projecten gericht op het versterken van het leefklimaat, waardoor het voor (potentiële) werknemers aantrekkelijker wordt om zich in Zeeland te vestigen. De regeling vloeit voort uit het investeringsprogramma 'Zeeland in Stroomversnelling' dat tot stand gekomen is in samenwerking met en met bijdrage van het ministerie EZK en de Zeeuwse gemeenten. "Human Capital Call" Deze regeling zal in huidige vorm goed gebruikt kunnen worden in het post-corona tijdperk.

Vervolgactie: provincie (Team Zeeland in Stroomversnelling) gemeenten en Economic Board

Tot slot

Met dank aan alle betrokkenen van Economic Board, VNO-NCW Brabant Zeeland, Impuls Zeeland, ZLTO, Arbeidsmarktregio, Gemeenten, Waterschap, Provincie Zeeland en andere betrokkenen, hebben we de afgelopen periode snel en slagvaardig kunnen werken aan de gevolgen die de acute Coronacrisis met zich mee bracht. Ook na de eerste acute hulp is constructief nagedacht en samengewerkt om ook de genoemde post Coronamaatregelen verder uit te werken. Het overleg zullen we voortzetten in de reguliere gremia (Taakgroep Economie van het OZO en de Economic Board). Indien het opnieuw nodig mocht zijn zal wederom snel bovenstaande Bestuurlijk Overleg bij elkaar komen.